

I-BOB KIRISH. QISHLOQ XO‘JALIGI MAHSULOTLARINI TAYYORLASH, SAQLASHNI VA QAYTA ISHLASHNI MEXANIZATSIYALASH VA AVTOMATLASHTIRISHNING AHAMIYATI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI...

§1.1. Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari tayyorlashning halq farovonligini oshirishdagi o‘rni

Sanoat qanday rivojlanmasin, qishloq xo‘jaligi katta hudud, tabiiy sharoit, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishga mos maydonlar, xalq an'ana-larimiz tufayli doimo tizim hosil qiluvchi blok bo‘ladi. Qishloq xo‘jaligi mahsulotlaridan tayyorlangan tovarlar bozorlarining miqyosini hisobga olgan holda, agrosanoat sohasining moliyaviy oqimlari va savdo aylanmasi shunchalik kattaki, agrosanoat siyosati to‘g‘ri qurilgan bo‘lsa, mamlakatni kuchli iqtisodiy kuchga aylantirishi mumkin.

Qishloq xo‘jaligi O‘zbekiston iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridan biridir. Qishloq xo‘jaligi nafaqat aholini oziq-ovqat bilan ta'minlaydi, balki mamlakat sanoatini xom ashyo bilan ta'minlaydi. Qishloq aholisi, shu jumladan mehnatga layoqatli aholi soni milliy o‘rtacha ko‘rsatkichdan yuqori sur'atlarda o‘sib bormoqda. Respublikada aholi bandligini ta'minlash, daromadlari o‘sishi, xalq farovonligini oshirish ko‘p jihatdan qishloq joylarda qishloq xo‘jaligi va tadbirkorlikni rivojlantirishga bog‘liq. Mustaqillik yillarida O‘zbekiston qishloq xo‘jaligida bozor munosabatlarini joriy etish va xususiy mulkchilikni rivojlantirishga qaratilgan iqtisodiy islohotlar bo‘yicha tub chora-tadbirlar amalga oshirildi. Respublika va jahon tajribasining o‘ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, qishloq xo‘jaligini institutsional isloh qilish dehqon xo‘jaliklari va qishloq xo‘jalik korxonalariga qaratildi.

Mustaqillik yillarida fermer xo‘jaliklarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, ularning er uchastkalarini optimallashtirish, er, suv va moddiy-texnika resurslaridan yanada oqilona foydalanish hisobiga ishlab chiqarish hajmi, samaradorligi va rentabelligining izchil o‘sishini ta'minlash bo‘yicha kompleks chora-tadbirlar amalga oshirildi. Xususan:

1. Hayotning realliklaridan kelib chiqqan holda doimiy ravishda takomillashtirib boriladigan Qonunchilik bazasi yaratildi; 2004 yildan boshlab er uchastkalari tanlov

asosida 30 yildan 50 yilgacha uzoq muddatli ijaraga berildi; paxta, makkajo‘xori va boshqalar ishlab chiqaruvchi xo‘jaliklarning minimal maydonlari. aniqlandi. madaniyati; erdan meros bo‘lib foydalanish huquqi tizimi yaratildi; dehqon xo‘jaliklari o‘z faoliyatini yuridik shaxs tashkil etgan holda ham, tashkil etmagan holda ham umrbod meros qilib olingan holda oila boshlig‘iga taqdim etilgan er uchastkasida olib boradilar.

2. Qishloq xo‘jaligida soliq to‘lovlarining puxta o‘ylangan tizimi yaratildi: 1999 yildan boshlab erning bonus balli asosida yagona soliq joriy etildi; faqat tashkil etilgan va faoliyat ko‘rsatayotgan xo‘jaliklar uchun bir qator imtiyozlar mavjud.

3. Zamonaviy sharoitlarga mos kredit muassasalari tizimi qurildi, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilarining kredit resurslariga kirish imkoniyati kengaydi, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilariga imtiyozli 3% kreditlar berish tizimi, lizing asosida qishloq xo‘jaligi texnikasini sotish, kreditlashning imtiyozli shakllari va boshqalar. davlat xaridlarini ta‘minlash uchun yaratilgan.

4. Suvdan foydalanishni ta‘minlash va yaxshilash maqsadida tuman irrigatsiya tizimlaridan havza boshqarmasiga o‘tish amalga oshirildi, suv ta‘minoti xizmatlarini yaxshilash uchun suv iste‘molchilari uyushmasi tashkil etildi, moliya vazirligi huzurida erlarning meliorativ holatini yaxshilash va xarajatlarini davlat byudjetidan qoplash bo‘yicha maxsus jamg‘arma tashkil etildi.

5. Davlat xaridlari, paxta, bug‘doy uchun narxlarni belgilash tizimi yaratildi, qolgan mahsulotlar talab va taklifdan kelib chiqqan holda bozor narxlarida xarid qilinadi.

6. Qishloq joylarda zamonaviy bozor va ishlab chiqarish infratuzilmasi shakllantirildi va takomillashtirilmoqda, xo‘jaliklarga zarur xizmat turlarini to‘liq ta‘minlamoqda.

7. Islohotlar jarayonida asrlar davomida rivojlangan norasmiy institutlar va millat mentaliteti tizimlari faol qo‘llanilmoqda - shu munosabat bilan o‘zini uy-joy bilan ta‘minlash istagida ifodalangan o‘zi va oilasi uchun munosib hayot yaratishga bo‘lgan ishtiyoq va intilish muhim ahamiyat kasb etmoqda; 2009 yildan boshlab namunaviy loyihalar asosida uy-joylar, kottejlar qurishga, zamonaviy uy-joylarning barcha

qulayliklariga ega bo'lishga alohida e'tibor qaratilmoqda, tegishli ijtimoiy-iqtisodiy infratuzilma yaratilmoqda.; qurilishni moliyalashtirish moliya vazirligi, Osiyo taraqqiyot banki va aholi mablag'lari hisobidan amalga oshiriladi (ular jami mablag'lar miqdorining 56,1 foizini tashkil etadi); banklar tomonidan yosh oilalarga imtiyozli asosda beriladigan 15 yil muddatga ajratilgan ipoteka krediti muhim rol o'ynaydi.

8. Respublikaning birinchi Prezidenti "erlarning meliorativ holatini yaxshilash tizimini tubdan yaxshilash chora-tadbirlari to'g'risida" farmon imzoladi; meliorativ tizimlarni qurish va rekonstruksiya qilish chora-tadbirlarini amalga oshirish maqsadida bir necha qarorlar qabul qilindi; sug'oriladigan erlarning meliorativ holatini yaxshilash, suv resurslaridan oqilona foydalanish, tuproq unumdorligini, ekinlar hosildorligini oshirish davlat dasturi qabul qilindi.

Ko'pchilik oilalar uchun er asosiy daromad manbai bo'lgan sharoitda qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish birligining optimal variantlariga aylangan dehqon va fermer xo'jaliklari hisoblanadi. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, xo'jaliklar hali qishloq xo'jalik korxonalariga nisbatan gektaridan kam yalpi mahsulot ishlab chiqarsa-da, mulkchilik, transaksion xarajatlar mezoniga ko'ra samaradorlik nuqtai nazaridan ular afzalroq va kelajakda ular ko'proq afzalliklarga ega. Hozirgi vaqtda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarish bilan birga uni chuqur qayta ishlash, qurilish ishlari va qishloq aholisiga xizmat ko'rsatish bilan shug'ullanadigan ko'p tarmoqli xo'jaliklarni yaratish xarakterli xususiyatdir. Ko'p profilli xo'jaliklarni yaratish mohiyatan diversifikatsiya siyosatini amalga oshirishdir. Ularning xom ashyosini qayta ishlash va sotish imkoniyatlarining mavjudligi qishloq xo'jaligini rivojlantirish uchun qo'shimcha kuchli rag'bat yaratadi. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining tarmoq tuzilmasidagi ijobiy o'zgarishlar ekinlar hosildorligini oshirishga, mamlakatning don, sabzavot, meva va go'sht-sut mahsulotlari bilan oziq-ovqat xavfsizligiga erishishga ijobiy ta'sir ko'rsatdi. Natijada 2005-2016-yillar davomida doimiy xom paxta hajmi bilan sabzavot ishlab chiqarish 3,2 barobar, poliz mahsulotlari - 3,3 barobar, meva va rezavorlar - 3,2 barobar, kartoshka - 3,2 barobar, tokzorlar esa 2,7 barobar oshdi. Qishloq joylardagi barcha o'zgarishlarning asosiy maqsadi o'z ishiga qiziqqan va uning natijalarini tarqatadigan mulkdorni tarbiyalashdir. Qishloq xo'jaligida ish bir

qator xususiyatlarga ega, u tirik organizmlar (hayvonlar, o'simliklar) dan foydalanish bilan bog'liq. Mehnat jarayonlarini mexanizatsiyalash darajasi nisbatan past. Turli iqlim zonalarida bir xil mehnat xarajatlari butunlay boshqacha natijalar beradi. Ixtisoslashuv mavsumiy ish xususiyatiga to'sqinlik qiladi, tor mutaxassis yilning ko'p qismida ishdan chiqadi; qishloq xo'jaligi sohasida har bir ixtisoslashgan xodimning yakuniy natijadagi ulushini, shuningdek, insonning irodasiga bog'liq bo'lmagan tabiiy sharoitlarning rolini aniqlash juda qiyin, ba'zan imkonsizdir, shuning uchun samarali mehnatni rag'batlantirish tizimini yaratish qiyin. Qishloq xo'jaligida ish estetik emas, yoqimsiz bo'ladi (ob-havo sharoiti, yog'ingarchilik, ifloslanishi, quyosh radiatsiyasi) harakat farq qilmaydi, shuning uchun qishloq aholisi, ishchilar, eng asoslarini biriktirilgan. Ishlab chiqarish jarayonida ayollar, o'smirlar va pensionerlar mehnatining ulushi yuqori. Yangi qishloq xo'jaligi korxonalarini yaratish bilan bir qatorda atrof-muhitni muhofaza qilish, ijtimoiy-iqtisodiy infratuzilma elementlarini yaratishni jadallashtirish, avtomobil yo'llarini qurish, yashash joylarini yaxshilash uchun jamoat ishlarini tashkil etish va boshqalar. Bu hol O'zbekiston Respublikasi rahbariyatining qishloq joylarda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratishining asosiy sababidir. Qishloq joylarda kichik biznes sub'ektlari uchun qulay mehnat sharoitlari va sog'lom raqobat muhitini ta'minlaydigan qonunchilikni yaratish va standartlarni amalda joriy etish umuman mehnatni rag'batlantirishning kuchli omillaridan biri

§1.2.Fanning maqsadi va vazifalari. respublika prezidenti va vazirlar maxkamasining qarorlarida qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirishning rivojlantirish istiqbollar

1.2.1.Fanning maqsadi va vazifalari.

Mavzuning maqsadi-talabalar tomonidan qishloq xo'jalik mahsulotlarini birlamchi qayta ishlash va saqlash texnologiyasining asosiy tamoyillari va usullarini egallash.

Mavzuni o'rganish vazifalari quyidagilardan iborat:

* kuz mavsumida tuldish uchun ishlatiladigan qishloq xo‘jalik mashina va uskunalari, shudgor turlari va ularni loyihalash xususiyatlari bilan tanishish;

* bahor davrida mineral o‘g‘itlarni qo‘llash uchun mashinalar va asbob-uskunalar navlari turli xil modifikatsiyadagi zirhlar va kultivatorlar kabi ekish oldidan ishlov berish uchun mashinalar va uskunalar bilan;

* turli qishloq xo‘jalik ekinlarini ekish uchun ekish agregatlari, vegetatsiya davrida sanoat ekinlariga ishlov berish uchun mashina va uskunalar, qator-qator kultivatorlar kabi;

* mashina va uskunalarning qurilma va texnik ko‘rsatkichlari haqida qisqacha ma’lumot;

* yig‘im-terim uskunalari va uning dizayn xususiyatlari bilan tanishish;

* tozalash, yuvish va saralash mashinalari kabi qishloq xo‘jalik mahsulotlarini birlamchi qayta ishlash oldidan qo‘llaniladigan mashina va uskunalar, ularning qurilma va texnik tavsiflari hamda mahsulotni qayta ishlash jarayonida bajariladigan operatsiyalar ketma-ketligi prinsipi bilan tanishish;

* mashina va jihozlarni ishga tayyorlash usullarini o‘rganish;

* qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini uzoq muddatli saqlash texnologiyasini o‘rganish.

* qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini uzoq muddatli saqlash uchun qo‘llanilayotgan mexanizmlarni ishini avtomatlashtirish.

1.2.2. Respublika Prezidenti va Vazirlar Maxkamasining qarorlarida qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalashtirishning rivojlantirish istiqbollari

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 23.10.2019 yildagi PF-5853-son O‘zbekiston respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning 2020 - 2030 yillarga mo‘ljallangan strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida “Qulay agrobiznes muhitini va qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish” Qishloq joylarda qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash, shuningdek, ichki bozorlarni modernizatsiya qilish bilan shug‘ullanadigan tadbirkorlik sub'ektlarini rivojlantirishni maqsadli qo‘llab-quvvatlash choralarini ishlab chiqish.

Fermer xo'jaliklari va qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlovchi korxonalar uchun moddiy-texnika resurslari etkazib berish va xizmatlar ko'rsatish sohasidagi nostrategik davlat korxonalarini xususiylashtirish yo'li orqali moddiy-texnika resurslari bozorida raqobatni kuchaytirish.

O'zbekiston Respublikasi hukumati islohotlarni amalga oshirish amaliyotini hisobga olgan holda davlat siyosatining strategik maqsadlari qatorida quyidagilarni aniqladi:

- iqtisodiy sohada-aholining oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojlarini qondiradigan, oziq-ovqat va qayta ishlash sanoatining qishloq xo'jaligi xom ashyosiga bo'lgan talabini qondiradigan samarali va barqaror agrosanoat mahsulotlarini shakllantirish, qishloq xo'jaligi mahsulotlari va oziq-ovqat mahsulotlarini eksport qilishni oshiradi.;

- ijtimoiy sohada qishloq va shahar aholisining turmush darajasidagi bo'shliqni ko'paytirish, qishloq aholisi uchun ijtimoiy xizmatlarning federal standartlarini ta'minlash vazifasi;

- ekologik sohada ekologik toza oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish va aholi uchun ekologik xavfsiz muhit, hayvonot va o'simlik dunyosi uchun shart-sharoit yaratish rejalashtirilgan.

Agrosanoat majmuasi (AIJ) korxonalari va tashkilotlari faoliyatining iqtisodiy sharoitlarini yaxshilash bo'yicha amalga oshirilgan chora-tadbirlarga qaramasdan, ko'plab muammolar hal etilmayapti. O'sish uchun old shartlar himoyalangan bo'lsa-da, ammo degradatsiya jarayonlari hali to'xtatilmagan.

Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillar quyidagilardir:

- energetika bozorini erkinlashtirish, sanoatda iste'mol qilinadigan moddiy-texnika vositalariga narxlarning ko'tarilishi;

- malakali ishchilarning etishmasligi va qishloq xo'jaligi mehnat resurslarining sifatli salohiyatining etarli emasligi;

- ommaviy agrosanoat ishlab chiqarish texnik va texnologik darajada davom lag, qishloq xo'jaligi texnikasi va boshqa tarmoqlar va qishloq xo'jaligi sektori ishlab

chiqarish xizmatlar sohasida turg'unlik-mehnat unumdorligi o'sishi va ichki qishloq xo'jaligi mahsulotlari va oziq-ovqat raqobatbardoshligini asosiy omillar;

- qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarini daromad darajasi bo'yicha farqlashni kuchaytirish, ularning katta qismini bankrot qilish;

- qishloq joylar va shaharlar ijtimoiy infratuzilmasining kengayib borishi, qishloq xo'jaligi faoliyati bilan shug'ullanuvchilarning daromadlari-iqtisodiyotning boshqa tarmoqlaridagi ishchilarning daromadlaridan, qishloq xo'jaligi mehnati nufuzining pasayishi;

- katta chakana zanjirlar tomonidan monopollashtirish oshirish, qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilari uchun qishloq xo'jaligi bozori, yuqori xarajatlar va undan foydalanish qiyinchilik rivojlanmagan infratuzilma, mamlakat aholisi uchun oziq-ovqat jismoniy va (yoki) iqtisodiy mavjudligini kamayadi;

- qishloq xo'jaligi sohasida er munosabatlarining nomukammalligi;

- agrosanoat ishlab chiqarishning ekologik holatining yomonlashuvi.

Bularning barchasi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining No. Farmoni bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligini rivojlantirishning 2020-2030 yillarga mo'ljallangan strategiyasi" ning ilmiy asoslarini ishlab chiqish zaruriyatini tug'dirdi. UP-5853 yil 23 oktyabrdagi 2019.

Strategiya mamlakat aholisining farovonligini oshirish, qishloq aholisi o'rtasida uning darajasini O'zbekistonda o'rtacha ko'rsatkichga tenglashtirish, davlatning oziq-ovqat xavfsizligiga erishish va xalqaro mehnat taqsimotidagi o'rnini mustahkamlash, qishloq joylarda tabiiy muhitni saqlash va yaxshilash zaruratidan kelib chiqqan holda, agrosanoat majmuasi va qishloq joylarining ijtimoiy sohasini jadal rivojlantirishning asosiy maqsadlari, vazifalari va yo'llarini aniqlashga mo'ljallangan.

Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashni rivojlantirish istiqbollari.

§1.3. Texnika havfsizligi va tabiatni muhofaza qilish qoidalari.

Mehnat muhofazasiga qo'yiladigan umumiy talablar.

1. 18 yoshga to'lgan va o'tgan shaxslar:

- tegishli kasbiy tayyorgarlik, shu jumladan mehnatni muhofaza qilish

masalalari bo'yicha sabzavot omborlarida mustaqil ishlashga ruxsat beriladi;

- ishga joylashish va davriy tibbiy ko'rikdan o'tish va sog'liq uchun ish uchun yaroqli deb tan olinganda dastlabki; ish joyida kirish va boshlang'ich ko'rsatma;

- mehnat muhofazasi masalalari bo'yicha amaliyot va bilimlarni tekshirish.

Xodimlarga mehnat muhofazasi bo'yicha kamida olti oyda bir marta va mehnat muhofazasi masalalari bo'yicha yillik bilimlarni tekshirish qayta topshiriladi.

2. Sabzavot omborlarida ish olib boradigan ishchi bundan keyin "ishchi" deb ataladi:

- ichki mehnat qoidalariga rioya qiling; faqat ishning bevosita rahbari tomonidan tayinlangan ishni bajaring; xavfsiz ish usullarini bilish va takomillashtirish;

- mehnat ishlab chiqarish texnologiyasiga rioya qilish, mehnat xavfsizligini ta'minlovchi usullarni qo'llash, mehnat muhofazasi bo'yicha ko'rsatmalarda belgilangan;

- asboblarni, moslamalar, inventarlardan maqsadga muvofiq foydalanish, ularning nosozligini ish boshqaruvchiga xabar qilish; joyni bilish va birlamchi o't o'chirish vositalaridan foydalana olish;

- ishchilar va boshqalarning hayoti yoki sog'lig'iga tahdid soladigan har qanday vaziyat haqida ish boshqaruvchisiga darhol xabar bering; avariya va yo'l-transport hodisalaridan jabrlanganlarga tegishli nazariy va amaliy mashg'ulotlarni o'tish hamda oldindan tibbiy yordam ko'rsata olish; zarur hollarda jabrlanuvchining sog'liqni saqlash muassasasiga etkazilishini (eskort qilinishini) ta'minlasin; shaxsiy gigiena qoidalariga rioya qiling; bajarilgan ishning xususiyatiga muvofiq, unga taqdim etilgan shaxsiy himoya vositalaridan foydalanishga to'g'ri keladi va ularning yo'qligi yoki ishlamay qolgan taqdirda bu haqda bevosita rahbarini xabardor qiladi.

3. Ishchi shaxsiy himoya vositalarini bepul berish uchun standart sanoat standartlariga muvofiq maxsus kiyim, poyabzal va boshqa shaxsiy himoya

vositalari (bundan buyon matnda PPE deb ataladi) bilan ta'minlanishi kerak, ishchiga quyidagi PPE berilishi kerak:

Nomi:

1. Paxta kostyumi 3mi-12 oyga.
2. Vinil charm qoplamali paxta qo'loqlari-Tn (odatda sanoat normasi)
3. Charm chizilmasi Mp-12 oyga.
4. Respirator
5. Xavfsizlik ko'zoynaklar

Qishda qo'shimcha ish uchun:

6. Agar issiqlik izolyasiya izobrajenie bo'yicha paxta kamzul Tn-36 oyga.
7. Paxta shimlari issiqlik Pedi Tn-36 oyga.
8. Maxsus poyabzal Tn20-48 oyga.
9. Maxsus poyabzal uchun Galoshes-24 oyga.

4. Ishchiga ish joyida alkogolli, giyohvandlik va toksik mastlik holatida, shuningdek spirtli ichimliklar ichish, ish vaqtida va ish joyida giyohvandlik, toksik va psixotrop moddalarni ishlatish taqiqlanadi.

5. Ish jarayonida ishchiga quyidagi xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari ta'sir qilishi mumkin:

inson tanasi orqali yopilishi mumkin bo'lgan elektr pallasida kuchlanish qiymatining ortishi; ishlab chiqarish uskunalarining harakatlanuvchi qismlari;

ish maydonining etarli yoritilmaganligi;tushib ob'ektlar.

6. Chekish faqat maxsus jihozlangan joylarda ruxsat etiladi. Noma'lum joylarda chekish va avtomobillarga yoqilg'i va moy bilan yonilg'i quyiladigan joylarda ochiq olovdan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

7. Ishchi ko'tarish mexanizmlari sohasida bo'lishi, shuningdek ko'tarilgan yuk ostida turishi taqiqlanadi.

8. Mashinalarni, elektr asboblarni va yoritish lampalarini faqat starterlar, kommutatorlar yordamida yoqish mumkin.

9. Ishchi yordam va sog'lom va xavfsiz mehnat sharoitlarini ta'minlashda ish beruvchi bilan hamkorlik qilish shart, darhol uskunalar ishlamay haqida uning

bevosita maslahatchisi yoki ish beruvchi boshqa rasmiy xabardor, vositalari, qurilmalar, transport vositalari, himoya uskunalar, uning salomatligi yomonlashuvi haqida.

10. Ushbu ko'rsatmaga rioya etmaganlik uchun ishchi qonun hujjatlariga muvofiq javobgardir

§1.6. TALABALAR BILIMINI MUSTAHKAMLASH O'CHUN NAMUNALI TESLART

1. O'zbekiston Respublikasi hukumati islohotlarni amalga oshirish amaliyotini hisobga olgan holda davlat siyosatining strategik maqsadlaridan biri bu:

A) Iqtisodiy sohada-aholining oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojlariga bulgan raddiyatlari

B) Iqtisodiy sohada-aholining ma'naviyatga bo'lgan ehtiyojlari

C) Iqtisodiy sohada-aholining oziq-ovqat mahsulotlarini sotib olish qobiliyat

D) Iqtisodiy sohada-aholining oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojlari

2. O'zbekiston Respublikasi hukumati islohotlarni amalga oshirish amaliyotini hisobga olgan holda davlat siyosatining strategik maqsadlaridan biri bu:

A) ekologik sohada ekologik toza oziq-ovqat mahsulotlari qayta ishlash

B) ekologik sohada ekologik toza oziq-ovqat mahsulotlari narhlash

C) ekologik sohada ekologik toza oziq-ovqat mahsulotlari sotish

D) ekologik sohada ekologik toza oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish

3. Davlat xaridlari, paxta, bug'doy uchun narxlarni tizimi yaratildi(nuqtalar urniga to'g'ri so'zni tanlang)

pasaytirish

belgilash
saralash
taqdimlash

4. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

bilim bozorini erkinlashtirish, sanoatda iste'mol qilinadigan moddiy-texnika vositalariga narxlarning ko'tarilishi.

energetika bozorini yo'rqlashtirish, sanoatda iste'mol qilinadigan moddiy-texnika vositalariga narxlarning ko'tarilishi.

energetika bozorini erkinlashtirish, sanoatda iste'mol qilinadigan moddiy-texnika vositalariga narxlarning kamayishi.

energetika bozorini erkinlashtirish, sanoatda iste'mol qilinadigan moddiy-texnika vositalariga narxlarning ko'tarilishi.

5. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

A) malakasiz ishchilarning etishmasligi va qishloq xo'jaligi mehnat resurslarining sifatli salohiyatining etarli emasligi.

B) malakali ishchilarning etishganligi va qishloq xo'jaligi mehnat resurslarining sifatli salohiyatining etarli emasligi.

C) malakali ishchilarning etishmasligi va qishloq xo'jaligi mehnat resurslarining sifatli salohiyatining etarli emasligi.

D) malakali ishchilarning etishmasligi va qishloq xo'jaligi mehnat resurslarining sifatli salohiyatining etarliligi.

6. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

qishloq xo'jaligi sektori ishlab chiqarish xizmatlar sohasida turg'unlik-mehnat unumdorligi pasyishi.

qishloq xo'jaligi sektori ishlab chiqarish xizmatlar sohasida turg'unlik-mehnat unumdorligi o'sishi.

qishloq xo'jaligi vektori ishlab chiqarish xizmatlar sohasida turg'unlik-mehnat unumdorligi o'sishi.

qishloq xo'jaligi sektori ishlab kiritish xizmatlar sohasida turg'unlik-mehnat unumdorligi o'sishi.

7. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

A)- qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarini buromad darajasi bo'yicha farqlashni kuchaytirish.

B)- qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarini daromad darajasi bo'yicha farqlashni kuchaytirish.

C)- qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarini daromad darajasi bo'yicha farqlashni kuchsizlantirish.

D)- qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilarini xarajatlari bo'yicha farqlashni kuchaytirish.

8. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

A)- suv xo'jaligi mehnati nufuzining pasayishi.

B)- qishloq xo'jaligi mehnati nufuzining kutarilishi.

C)- qishloq xo'jaligi mehnati nufuzining pasayishi.

D)- baliqchilig xo'jaligi mehnati nufuzining pasayishi.

9. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

A)- mamlakat aholisi uchun oziq-ovqat osmoniy va (yoki) iqtisodiy mavjudligini kamayishi

B)- mamlakat aholisi uchun oziq-ovqat jismoniy va (yoki) iqtisodiy mavjudligini kupayishi.

C)- mamlakat aholisi uchun oziq-ovqat jismoniy va (yoki) siyoʻsiy mavjudligini kamayishi.

D)- mamlakat aholisi uchun oziq-ovqat jismoniy va (yoki) iqtisodiy mavjudligini kamayishi.

10. Agrosanoat kompleksining rivojlanishini cheklovchi omillardan biri quyidagilardir:

A)- agrosanoat ishlab chiqarishning ekologik holatining yaxshilashuvi

B. agrosanoat ishlab chiqarishning ekologik holatining yomonlashuvi

C)- agrosanoat ishlab chiqarishning metogik holatining yomonlashuvi.

D)- agrosanoat ishlab chiqarishning metogik holatining yaxshilashuvi.